

درآمدی بر اقتصاد سیاسی بین الملل

نویسندگان

دیوید دالام

مایکل وست

مترجمان:

دکتر احمد ساعی

دکتر عبدالمجید سیفی

سرشناسه	: بالام، دیوید ۱۹۵۰ م.
عنوان و نام پدیدآور	: درآمدی بر اقتصاد سیاسی بین‌الملل / نویسندگان دیوید بالام، مایکل وست؛ مترجمان احمد ساعی، عبدالمجید سیفی.
مشخصات نشر	: تهران: قومس، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص. : مصور، جدول، نمودار.
شابک	: 978-964-8811-50-6
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا.	
یادداشت	: عنوان اصلی: Introduction to International Political Economy, 2nd ed., © 2001
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اقتصاد بین‌الملل.
شناسه افزوده	: وست، مایکل.
شناسه افزوده	: Veseth, Michael
شناسه افزوده	: ساعی، احمد، ۱۳۱۷. مترجم.
شناسه افزوده	: سیفی، عبدالمجید، ۱۳۶۲. مترجم.
رده‌بندی کنگره	: HF ۱۳۵۹/ب ۸۴۵۴ ۱۳۹۱
رده‌بندی دیویی	: ۳۲۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۲۹۸۵۲

نشر قومس

- ★ نام کتاب: درآمدی بر اقتصاد سیاسی بین‌الملل
- * نویسندگان: دیوید بالام، مایکل وست
- * مترجمان: دکتر احمد ساعی، دکتر عبدالمجید سیفی
- * طراح جلد: محدثه موسوی
- * حروفچینی و صفحه‌آرایی: حروفچینی هما (امید سید کاظمی)
- * ناظر چاپ: لیندا خدابخش مقدم
- * نوبت چاپ: اول
- * سال چاپ: ۱۳۹۲
- * شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- * قیمت: ۹۰۰۰ تومان
- * چاپ: ایران مصور
- * شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۵۰-۶
- * ناشر: نشر قومس، تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پایین‌تر از چهارراه لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱
- * تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۹۳۲۷۹۷ - ۶۶۴۷۰۱۵۳
- * صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۱۳۹۱
- * نشانی اینترنتی: www.ghoomes.com

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست

□ مقدمه نویسندگان ۴

بخش اول: چشم‌اندازهای اقتصاد سیاسی بین‌الملل

- فصل اول: اقتصاد سیاسی بین‌الملل چیست؟ ۶
فصل دوم: ثروت و قدرت: مرکزالیسم و ملی‌گرایی اقتصادی ۲۴
فصل سوم: لسه‌فر: رویکرد لیبرالی در اقتصاد سیاسی بین‌الملل ۴۰
فصل چهارم: مارکس، لنین و دیدگاه ساختارگرا ۵۵
فصل پنجم: دیدگاه‌های انتقادی در اقتصاد سیاسی بین‌الملل ۶۴

بخش دوم: ساختارهای اقتصاد سیاسی بین‌الملل

- فصل ششم: تجارت بین‌الملل ۸۰
فصل هفتم: نظام پولی بین‌الملل ۱۰۲
فصل هشتم: بدهی: اقتصاد سیاسی مالیه بین‌الملل ۱۲۱

بخش سوم: اقتصاد سیاسی بین‌الملل روابط شمال-جنوب

- فصل نهم: اقتصاد سیاسی بین‌الملل اوپک و نفت ۱۴۰
فصل دهم: دو بُعد توسعه ۱۵۸

□ جمع‌بندی ۱۸۵

□ فهرست اعلام ۱۸۷

مقدمه نویسندگان

ایده‌های فلاسفه سیاسی و اقتصادی وقتی که درست یا غلط هستند بسیار قدرتمندتر از آن چیزی هستند که معمولاً درک می‌شوند. در واقع جهان تحت حاکمیت عده اندکی یعنی مردان عملگر است که معتقدند از هرگونه نفوذ فکری دیگران بری هستند و معمولاً بردگان برخی اقتصاددانان در گذشته‌اند. شیفتگان اقتدار که از آسمان ندهایی می‌شوند و شوریدگی خود را از برخی نویسندگان آکادمیک سال‌های گذشته می‌گیرند.

جان مینارد کینز

موضوعات، مسائل، ایده‌ها و پرسش‌هایی که ما در اقتصاد سیاسی بین‌الملل مطالعه می‌کنیم، بسیار مهم هستند. بسیار دشوار است که بتوانیم سیاست حکومت‌ها، مسایل سرمایه‌گذاری بین‌المللی و... را بدون فهم نظریه‌ها، نهادها و سایر ارتباطاتی که در اقتصاد سیاسی بین‌الملل وجود دارد، درک کنیم. به عبارت دیگر، فهم مسایل زندگی روزمره با درک موضوعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل بسیار عمیق‌تر خواهد شد.

ما معتقدیم که اقتصاد سیاسی بین‌الملل به قدری مهم است که تمام دانشجویان نیاز به فهم و فراگیری آن به شکلی بنیادی و اساسی دارند. از این رو ما سعی کرده‌ایم تا با ساده‌سازی و در عین حال بیان پیچیدگی‌های موجود در مسایل جهانی و مشکلات موجود، متنی قابل استفاده برای دانشجویان فراهم کنیم. هدف ما فراهم کردن متنی است که اجازه می‌دهد تا دانشجویان تازه‌کار به مسایل اقتصاد سیاسی بین‌الملل در طول یک ترم با آن آشنا شوند. امیدواریم که این دانشجویان نسبت به مطالعه موضوعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل اشتیاق بیشتری پیدا نمایند.

دیوید بالام
مایکل وست

بخش اول

چشم‌اندازهای اقتصاد سیاسی بین‌الملل

اقتصاد سیاسی بین‌الملل چیست؟ فصل اول کتاب پاسخ‌هایی را به این پرسش می‌دهد و ماهیت اقتصاد سیاسی بین‌الملل و سیمای چندوجهی آن را مورد بررسی قرار می‌دهد. در ادامه برای فهم بهتر نظری اقتصاد سیاسی بین‌الملل در فصول ۲ تا ۴، سه رویکرد اصلی و عمده در اقتصاد سیاسی بین‌الملل مورد بررسی قرار می‌گیرد. این فصول، تاریخ اقتصاد سیاسی بین‌الملل را از طریق بحث درباره‌ی سه رویکرد اصلی اقتصاد سیاسی بین‌الملل یعنی مرکانتالیسم، لیبرالیسم و ساختارگرایی بررسی می‌کند. مطالعه این فصول باعث می‌شود تا دانشجویان با اصطلاحات و مفاهیم اساسی اقتصاد سیاسی بین‌الملل آشنا شوند. همچنین این فصول به دانشجویان کمک می‌کند تا ریشه‌های اقتصاد سیاسی بین‌الملل در گذشته را به خوبی درک کنند. در فصل پنجم نیز چهار دیدگاه انتقادی به اندیشه اقتصاد سیاسی بین‌الملل به صورت مختصر مورد بحث قرار گرفته‌اند.